

Motion till Svenska Russavelsföreningens årsmöte den 16 juni 2024

Översyn av definitionen på levande föl

Bakgrund

Med levande föl har traditionellt avsetts föl som har uppnått minst nio levnadsdygn. Varför gränsen sattes vid nio dygn verkar oklart.

Det kan ha haft att göra med äldre regler då stoet endast kunde riksstambokföras med ett föl vid sidan, och sto med föl inte skulle transporteras till visning så snart efter följningen. Tidigare kunde man inte heller försäkra ett föl förrän det hade uppnått den ålder då det gick att avgöra om det hade några medfödda defekter.

Dagsläge

Med dagens regler kan alla avelsvärderade ston som är tre år eller äldre, med eller utan föl vid sidan, riksstambokföras om de uppfyller rasvisa krav

Veterinära framsteg gör också att ett föl med medfödda defekter kan diagnosticeras tidigare. Idag upphör foster- och fölförsäkringen att gälla efter trettio dygn, men man kan teckna en fullständig försäkring för fölet redan efter dess andra levnadsdygn.

De hingstägare/hingsthållare som delar upp betäckningsavgiften i två delar debiterar ofta stoägaren en mindre del som språngavgift och en större del som levande föl-avgift. Inom många raser främst inom hopp-, dressyr- och travaveln tillämpas principen att levande föl-avgiften betalas då fölet har uppnått en ålder av två dygn.

Inom russaveln är det fortfarande vanligast att hela betäckningsavgiften betalas då stoet hämtas hem från hingsten, och i de fall som avgiften delas upp betalas fölavgiften oftast då fölet har hunnit bli minst nio dygn.

Konsekvenser

Med dagens regler att ett föl ska räknas som levande först efter nio dygn, innebär det att ägaren till ett sto som har fött ett föl utan defekter kan få full liversättning från sitt försäkringsbolag om fölet avlider eller pga skada måste avlivas, samtidigt som stoet inte får tillgodoräkna sig poängen för höjning av avelsvärdebokstav som denna avkomma skulle generera.

I praktiken innebär med andra ord dagens regler att ett sto vars fullt friska föl avlivas pga ett olyckligt benbrott på dygn fyra inte alls får tillgodoräkna sig poängen för denna avkomma.

I en numerärt liten ras som gotlandsrusset är det viktigt att värna om att alla uppfödare, stora som små, betäcker sina ston och att avkommorna visas. En höjd avelsvärdebokstav är ett kvitto på ett lyckat avelsarbete, samt en motivation för stoägaren att fortsätta betäcka sina ston.

Ytterligare en aspekt att ha i åtanke är den ekonomiska. Ett sto med högre avelsvärdebokstav kan motivera ett högre pris på avkommorna. Om vi kollektivt kan höja värdet och priserna på russen kan detta få fler att betäcka sina ston. Idag skulle man kunna säga att de flesta av uppfödarna bedriver en dyr hobbyverksamhet där man förser marknaden med fina russ, samt bidrar till att bevara den genetiska bredden i rasen.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi på att styrelsen gör en översyn av reglerna för levande föl, med målet att anpassa levande föl-gränsen till det, inom många raser samt hos försäkringsbolagen, vedertagna två dygn.

Hamrånge och Billinge den 26 maj 2024
Sol Sjöberg och Charlotte Carlberg